

DE STIJL OVER WEGLATEN EN WAT ESSENTIEEL IS

Mondriaan nog altijd grote inspiratiebron

Wat kan weg en wat is essentieel?

Vragen die de vertegenwoordigers van De Stijl zich voortdurend stelden. 100 jaar later gaan kunstenaars aan de slag met hetzelfde uitgangspunt.

Jeroen de Valk
Amersfoort

Op allerlei plekken in het land wordt stilgestaan bij '100 jaar De Stijl'. Precies een eeuw geleden werd immers het gelijknamige tijdschrift opgericht. Een complete kunststroming kreeg vervolgens dezelfde naam. Piet Mondriaan (1872 - 1944) was de bekendste De Stijl-exponent en vooral in Amersfoort, zijn geboortestad, zijn Mondriaans primaire kleuren en strakke ontwerpen in zowat elke straat wel ergens te bewonderen.

Maar De Stijl is méér dan een stroming uit een grijs verleden. Nog steeds laten kunstenaars zich inspireren door het gedachtengoed van De Stijl. Dat is ook de boodschap van de expositie 'Forever Young, 100 jaar De Stijl', die onlangs werd geopend op twee plekken: de eeuwenoude Sint-Joriskerk op de Hof en de nieuwe galerie van kunstenaarsgenootschap De Ploegh. De galerie is te vinden in het cultuurhuis naast theater Flint, op circa vijf minuten lopen van de kerk.

Kwaliteit

Beeldend kunstenaar Jacqueline Bohlmeijer behoort tot de bedenkers en samenstellers van de manifestatie. „We hebben achttien leden van De Ploegh bereid gevonden om mee te werken; het gaat dan om kunstenaars in allerlei disciplines die die zich verwant voelen aan De Stijl. Ze tonen nieuw werk of bestaande creaties. Daarnaast liepen we allerlei kunst-academies af om te kijken naar afstudeerprojecten. Op deze manier hebben we vijf jonge kunstenaars geselecteerd voor de exposities.”

Wat waren de criteria? „Om te beginnen moesten we gefascineerd zijn door hun werk. Het moet gewoon kwaliteit hebben. Daarna keken we of de kunstenaars op een originele, eigentijdse manier aan de slag zijn gegaan met De Stijl. We willen geen navolgers.”

Wat alle deelnemers bindt, is 'een zoektocht naar de essentie'. „Het weglaten van details, het zoeken naar

▲ 'Boogie Woogie', schilderij van Famke Hajonides.

FOTOS DE PLOEGH

► 'Cutting Edge', sculptuur van Jimi Kleinbruining.

oerpatronen. Mondriaan streefde naar universele, tijdloze kunst.”

De vers afgestudeerde beeldhouwer Jimi Kleinbruining maakte speciaal voor de Sint-Joriskerk de torenhoge sculptuur Cutting Edge. Ontwerper Flip Lambalk leverde enkele direct herkenbare Mondriaan-bijzettafeltjes. Famke Hajonides schilderde een werk dat ze Boogie Woogie noemde: een menigte dansende mensfiguurtjes. Mondriaan hield immers van jazz én van dansen. Keramiste Bohlmeijer zelf exposeert een serie beeldjes, geïnspireerd door Mondriaans strakke vormgeving.

Figuratie

Bohlmeijer (58) spreekt enthousiast over de ontmoetingen met het aanstormende talent. „Kunstenaars van onze generatie werden opgeleid toen de abstracte kunst hoogtij vierde. Op de academie mochten we niet naar modeltekenen; dat kostte te veel tijd, we moesten die fase maar overslaan. Je ziet nu dat de figuratie weer terug is in de kunst.”

Later gingen veel van haar generatiegenoten alsnog figuratief werken, terwijl de huidige generatie - evenals Mondriaan zelf - juist deze ontwikkeling in omgekeerde volgorde doormaakt: van figuratief naar abstract.

Ze heeft geen spijt van haar abstracte achtergrond. „Wij hebben geleerd ergens met een abstracte blik naar te kijken: wat is de essentie, waar gaat het om? Wat kun je eventueel weglaten en wat niet? Dat zijn ook precies de vragen die de kunstenaars van De Stijl zichzelf stelden.”

EXPOSITIE

De expositie 'Forever Young, 100 jaar De Stijl' is tot en met 26 augustus te zien in Galerie De Ploegh in het cultuurhuis naast theater Flint, Coninckstraat 58 in Amersfoort. Tot en met 3 september in de Sint-Joriskerk, Hof 1, Amersfoort. deploegh.nl

De kunstenaars zijn op een originele, eigentijdse manier aan de slag gegaan met De Stijl

—Jacqueline Bohlmeijer (58)